

Nemzeti Múzeum Könyvtárának
Múzeum-körút
Budapest.

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9. szám.

Felölőszerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felölős kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Előfizetési ár havonta — — — 1 P 50 f
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában

Válasz Chamberlainnek.

A magyar országgyűlés felsőházában egy interpellációra a miniszterelnök állást foglalt Chamberlain angol külügyminiszter amaz ismeretes kijelentésével szemben, mely szerint az optansper a Népszövetség tanácsa előtt véglegesen elinézettnek tekinthető. Mióta az angol törvényhozásban ez a kijelentés elhangzott, külföldön és itthon egyaránt széles mederben indult meg a vita arról, hogy miként magyarázható ez a hivatalos válasz, amely ellentétben áll a Népszövetségnek a békeszerződés 239-ik §-ából reáharuló kötelezettségével. Bethlen István gróf államferfiú tapintattal és önérettel nyilatkozott a kormány és batran mondhatjuk, az egész magyar nemzet nevében erről az ügyről és rávilágított arra, hogy az angol külügyminiszter dodonai kijelentése többféle magyarázatot tűr meg, de a többféle magyarázat mellett is kétségbevonhatatlan joga Magyarországnak, hogy a kérdést a Népszövetség előtt újból felvesse és követelje, hogy a Népszövetség a békeszerződésnek megfelelő határozatot hozzon. A magyar kormány is eleget tesz a Nemzetek Szövetségének tanácsa részéről a közvetítés ez utolsó periodusában tett ajánlatának és diplomáciai uton javaslatot intéz közvetlenül Romániához, melynek eredménye azonban az előzmények után senki előtt sem lehet kétséges. A magyar kormány függetlenül attól, hogy sikerrel jár-e, vagy sem ez az újabb kísérlet, változatlanul azon az állásponton van, hogy a békeszerződést garantáló hatalmaknak, illetve népszövetségi tagállamoknak kötelessége a Románia által visszavont bíró helyettesítéséről gondoskodni úgy, amint azt a békeszerződés előírja, mert ha ez nem történne meg, a Népszövetség a maga részéről feldöntené azt az erkölcsi alapot, amelyen áll, feldöntené azt az erkölcsi bázist, amely a nemzetközi szerződések tiszteletben tartását írja elő, a Népszövetségnek. Igen nagyhatású volt Bethlen István miniszterelnöknek az a kijelentése, mely szerint nem csak mi, hanem a Népszövetség és mindazok a gondolatok, amelyekre állítólag az európai béket felépíteni akarják, igen komoly helyzet előtt állanak, mert a halogató taktika és a tehetetlenségnek ilyen beismerése azt jelenti, hogy az írott szerződések a győztesek csak akkor tartják meg, ha azok az erősebb fél javára szolgálnak, de abban a percben hatályon kívül helyezik, amint a mér-

leget, a jog és igazság szempontja a legyőzött és gyengébb fél részére billentene félre. Hogy Magyarország mit fog cselekedni abban az esetben, ha Chamberlain felvilágosítása az optansperrel valóban fedné is a tanács véleményét, nyíltan megmondotta a miniszterelnök, hogy kénytelen volna ennek a helyzetnek a legmesszebbmenő konzekvenciáit levonni. De a magyar közvélemény rendületlenül bizik, mivel Nagybritania írott szavát sohasem szegte meg s ezért nyugodtan appellálhat a brit világbirodalom népeinek igazságérzetéhez, mert meg van győződve

róla, hogy a maga sutyával a trianoni szerződés ama paragrafusainak megtartására is hatást fog gyakorolni, amely a szerződés egyéb paragrafusaitól annyira sujtott Magyarországnak véletlenül kedvez. A magyar kormány semmi körülmények között nem járulhat hozzá a szerződés kétoldalú kikötése alapján beiktatott paragrafusainak egyoldalú megváltoztatásához, vagy hatályon kívül helyezéséhez, mert ha nem kötelező ez a paragrafus, akkor a trianoni szerződés többi paragrafusai sem kötelezők.

(—)

A városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlése.

Negyed tíz óra tájban nyitotta meg Tóth István dr. polgármester a képviselőtestület rendkívüli közgyűlését, amely iránt meglehetősen mérsékelt érdeklődés nyilvánult meg.

A 24 pontból álló tárgysorozatul nyomó része vita nélkül ment keresztül, csupán a lakásfelszabadítás kérdése körül kerekedett nagyobb vita.

A közgyűlés megnyitása után Tóth István dr. polgármester elparentálta Sinkó Imre és Máté Mihály elhunyt képviselőtestületi tagokat. Bejelentette, hogy önálló indítvány érkezett, amelynek a rendkívüli közgyűlés keretében való tárgyalására a szabályrendelet nem nyújt módot.

A tárgysorozat tárgyalására rátérve, a közgyűlés egyhangulag elfogadta a 134 kgy. 1927 sz. határozathoz készített újabb indokolást, majd vita nélkül fogadta el a tanács elutasító előterjesztését Bernát Ede illetőségi ügyében, a Reviziós Liga támogatására 402 pengő 79 fillért szavazott meg. Többek hozzászólása után a közgyűlés az utkaparók illetményeit 1929 jan. 1-től havi 60 pengőben és évi 1 pár oszmában állapította meg, a tanács eredeti előterjesztését téve magáévá.

A kegydíjasok kérelme ügyében is a tanács javaslatot fogadta el a közgyűlés, amely a népkert örék havi fizetését 48 pengőre emelte 1929 jan. 1-től.

A Szt. Imre reálgimnázium ifj. sportkörének 100 pengő segélyt szavaztak meg.

Nagyobb vita kerekedett Forgó Mátyásnak a lakások felszabadítására irányuló javaslatok körül. A felszólalók egyrésze az indítvány mellett, másrésze ellene szólalt fel, kifejtve, hogy a tisztviselők a legalacsonyabb lakbérosztályba lévén sorozva, nem lennének képesek a szabad lakásforgalom magasabb lakbéréit megfizetni.

A vita befejezése után Tóth István dr. polgármester ismertette a nagyfontosságú kérdést. Hangsúlyozta, hogy bár meggyőződése szerint a közgyűlés a tanács előterjesztéssel szemben a lakások felszabadítása érdekében teendő fölterjesztés mellett fog állást foglalni, a város szempontjából veszedelmesnek tartja a szabadforgalom helyreállítását. Ismerteti a csongrádi lakásstatistika adatait amelyek szerint Csongrádon egy-egy szobában 3-6 lakó lakik. Ez a statistika a lakások felszabadítása esetén még rosszabb lenne. A köz-

gyűlés 39 szóval 25 ellenében kimondotta, hogy a szabad forgalom érdekében felterjesztés intézendő a népjóléti miniszterhez.

A borfogyasztási adó kiegyezések miatti panaszok kivizsgálására a közgyűlés háromtagú bizottságot delegált Vári István, Forgó Mihály és Sági János személyében.

A napirend 10-14. tétele alatt szereplő ügyekben tett tanács előterjesztéseket vita nélkül fogadta el a közgyűlés.

A tárgysorozat 15. pontja volt Mayer Miklós rg. tanár kérelme aziránt, hogy a város vállaljon készfizetői kezességet építési kölcsöne 60 százaléka erejéig. A kérdéshez számos felszólalás hangzott el. A széleskörű és nívós vita során Greskovics József o. gy. képv. javasolta, hogy a város jegyezzen kbl. 40 ezer pengőt az OKH kötelékébe tartozó Hitelszövetkezetnél és ezekkel az üzletrészeivel vállaljon garanciát a hasonló kéressel folyamodó polgárokért. Ennek az a kettős előnye lenne, hogy egyrészt a Hitelszövetkezet olcsón hitelt juttathatna a csongrádi gazdasági életnek, másrészt a város különösebb kockázat nélkül elősegíthetné a házhelyek beépítését. A tanács végül levette a kérdést a napirendről azzal, hogy annak a javasolt módon való megoldását tanulmány tárgyává teszi és a következő közgyűlésen tesz indítványt.

A hátralévő kisebb ügyek tárgyalása után a közgyűlés 11 órakor véget ért.

— **Még nem sikerült elfogni a hitvesgyilkos Sipos Lajost.** A csongrádi 420. sz. tanyán szombatra virradó éjjel történt borzalmas hitvesgyilkosság ügyében megindult nyomozás eddig nem járt eredménnyel: a gyilkos Sipos Lajost ezideig nem sikerült kézrekeríteni. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Sipos tettét előre megfontolt szándékkal követte el, amit az is bizonyít, hogy a konyhában lévő 10-12 kés közül a legnagyobbat és legélesebbet választotta ki akkor, amikor a viharban felébredve a lakásba bement. Azt a hirt, mintha Sipos öngyilkosságot követett volna el, eddig még semilyen körülmény nem erősítette meg.

TELEFON 31.

Sághy Mihály tüzelőanyag és mezőgazdasági gépkereskedése Kossuth utca 17.sz.
 I. a. **POROSZ** cséplőszén cséplésutáni fizetésre **kályhafűtőszén** öt havi részletre,
LEGPRIMÁBB HINDENBURG DIÓKOKSZ 5 HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE,
Porosz Ignátz-aknai kovácsszén kapható!

Szarvasmarhaállományunk még mindig nem érte el a békebeli nívót. A loállomány emelkedést, a sertés-, juh- és kecskeállomány csökkenést mutat.

A földművelésügyi minisztérium most adta közre az 1928. évi tavaszi állapotösszeírásának eredményét. A rendkívül érdekes statisztika főbb adatai a következők:

1928-ban a csonkaország területén 1,811,647 szarvasmarhát számoltak össze. A múlt évhez képest a szaporodás mindössze 6000 darab és a csonkaország szarvasmarhaállománya még mindig nem érte el a békebeli állomány számát. A jelenlegi állomány fajták szerint a következőképpen oszlik meg: magyar fajta 286.183 darab, vagyis az egész állomány 15.80 százaléka Szimenthali 1,342,951 darab, vagyis az egész állomány 74.13 százaléka. Börzderes 27,066 darab, vagyis 1.5 százalék. Egyéb fajta 148,373, vagyis 8.18 százalék. A szarvasmarhaállomány megoszlása ivar szerint a következő: bika és bikaborjú 86.191, vagyis 4.78 százalék, tehén és üszöborjú 1,306,482, vagyis 72.15 százalék. Ökör és tinó 418,947, vagyis 23.12 százalék.

A loállomány statisztikája aránylagosan sokkal nagyobb emelkedést mutat. 1928-ban 917,974 darab lovat számoltak össze, az 1927. évi 903,326 darabbal szemben. Loállományunk a békeidőkhöz képest is jelentősen szaporodott, mert 1911-ben a csonka-

ország területén 896,498 darab lo volt. A loállomány fajták szerint a következőképpen oszlik meg: Melegvérű 725,786, vagyis 79.03 százalék, hidegvérű 192,488, vagyis 20.94 százalék.

A sertésállomány csak a múlt évekhez képest növekedett, mert az 1928. évben összeszámolt 2,661,539 darab sertés a múlt évi 2,386,664 darabbal szemben mintegy 300,000 darabnyi szaporodást mutat, de azért még jelentősen kevesebb, mint a békeidőben, 1911-ben a csonkaország területére eső 3,322,407 darab sertés. Jelenlegi sertésállományunk fajták szerint a következőképpen oszlik meg: zsirsertés 2,402,454 darab, azaz 90.26 százalék, hussertés 259,085 darab, azaz 9.74 százalék.

A juhállomány a múlt évhez képest is csökkent. Az idén összeszámoltak 1,566,351 darabot. 1627-ben 1,610,716 darabot. A csonkaország területén 1911-ben 2,406,041 darab volt.

A kecskeállomány is erősen csökkent. 1928-ban 29,836 darab a kecskék száma. 1927-ben 36,418 volt. Érdekes, hogy a kecskeállomány 1922 óta majdnem a felére csökkent, mert akkor 48,241 darab kecske volt az országban.

A magyar zene és tánc kultusza a Szent István-héten.

Az idei Szent István-ünnepségek során úgy mint már éveken keresztül történt, ezúttal is kiváló szerep fog jutni a magyar zene és a magyar tánc kultuszának. Maguk az ünnepségek a hagyományos szerenádokkal nyílnak meg, amelyet a Halászbástyán fog

előadni a Budai Dalárda férfikara. Az ünnepségek napjait sürűn fogják átszőni a magyar dalárdák és zenekarok számai s gondoskodás történik arról, hogy a szimfonikus zenekaroktól kezdve a népies zene műveléséig mindenütt és minden napon érvényesül-

A növénytan...

(Folytatás.)

Andorházán, egy, a magas hegyek erdő-kosorús völgyében pompás kis villát béreltem ki. A villa mesébe illően kedves volt; mint a bokorban a fülemüfészék, oly kellemesen és árnyasan feküdt. A környező rétek harmatlocsolta virágai egyenesen a Pistike javító vizsgájának nyíltak. Azt lehet mondani, Linné egész rendszere képviselve volt a virágtalan növényektől a sok porzó-sokon keresztül a legutolsó osztályig. Csak épen a datolyapálmák hiányoztak, de pótolták az angol képes folyóiratok exotikus tájképeinek kiálló részeit.

Viz, levegő, madárdal, harmat, tarka himes rétszőnyeg, rádió, egyszóval minden volt a Lenke lakban (drága nőmről elnevezve), csak épen a telefon hiányzott. Ennek én örültem legjobban, legkevésbé az anyósom és a feleségem. Én azért, mert a hivatalom nem engedett ki azonnal nyaralni, tehát bent maradtam a városban, így a szüntelen csilingelésével és kérdezősködéseivel nem zaklathatott a család. Viszont a feleségem és az anyósom szegényebbek lettek a befőttek állásáról, a moly lepkek garázdalkodásáról, a baromfiudvar életéről és a kaszinói kártyacsatáimról leadatlan maradt néhány helyzetjelentéssel.

Miután mindent b csomagolt a házam népe, legmélyebbre a Pistike növénytanát, kivonult nyaralni.

A jóleső csendben és a szaharai hő-

ségben sokáig nem zavart semmi. Egy felhőtlen reggelen azonban meghívást hozott a posta, hogy pontosan tíz órakor beszélni óhajj velem dróton Andorháza. Még volt annyi időm, — ugyis tudtam mit akar a feleségem, meghívni a Pistike kikérdezésére, — hogy elzarándokoljak a virágüzletbe rózsacsokorért, mint az idei rózsatermés ígéret törlesztésének első részletéért. A számításom ugyanis az volt, hogy felnyalabolom a rózsákat, rohanok velük a telefonhoz, onnan ki az állomásra. Am ember tervez, Isten végez. Rózsza nem volt a virágkereskedésben, de meg volt rendelve, talán már meg is érkezett az első postával.

— Jól van. — mondok — úgy is megyek a postára, engedelmükkel érdeklődöm utána.

— Ne tessék, — szölt a virágüzletes felesége, magam megyek érte, mert ha nem érkezett meg, telefonálok a szállítónak.

— Nem lesz nehéz cipelni a virágszállítmányt?

— Oh, magammal viszem a Tónit, a kertészlegényünket, ő elbirja.

Ugyis lett. Az asszony és a Tóni előttem eltaláltak a postára. Én utánuk érkeztem oda tíz perc múlva. A telefonoskisasszony biztosított, mihelyt a fülke szabad lesz, hozza Andorházát. Erre türelmesen vártam az előszobában a soromra.

Eleinte szapora hallózás hallatszott ki a fülkéből hol vékonyan, hol vastagon, az üzletelné szopránja és a Tóni baritonja. Sokszor mindketten egyszerre kiabáltak. Kaptak és adtak feleleteket. Egyszer azonban

jön a magyar dal, amelyet a modern idegen zene már-már háttérbe szorított.

Kiemelkedő zenei eseménye lesz a Szent István-ünnepségeknek a Bihari-émlék-ünnep a Margitszigeten. Bihari János hírneves primása és zeneszerzője volt a múlt század elejének, amikor ugyanaz volt a magyar dalli hivatása, mint ma kell, hogy legyen: hogy visszatérítse a nemzet érzelmi életét a régi zenei forrásokhoz. A Bihari-émlékünnep, amelyet lelkes és hivatott férfiak rendeznek, a Margitszigeten József kir. herceg, tábornagy fővédnöksége mellett fog lefolyni. Érdekes eseménye lesz ennek a száz éves évfordulónak, hogy azon a nemzeti hadsereg hivatalosan résztvesz, annak a tiszteletére, hogy 1808-ban Bihari nagy szolgálatot tett lelkesítő zenéjével az akkori nemesi felkelésnek. Ennek az emléket különben egy korhű kosztümökben tervezett „verbunkolás” is be fogja mutatni, amely követni fogja Pekár Gyula ünnepi beszédjét és Bakó László lelkesítő ódáját.

A népies zenének jut kedves és nagy szerep az augusztus 20-iki népünnepén, amelyet a legkiválóbb művészek rendeznek a Tattersaalban, az ünneprendező nagybizottság égisze alatt. A kiszemelt hatalmas területen 25 ezer néző befogadására alkalmas színpadot készítenek, amelyen harsonák jelzésére indul meg a különféle mulattató előadások, zene- és táncbemutatók sorozata. Ezen a színpadon adja elő számai egy monstre dalárda az egész területen elszórt rádió-hangerősítővel, úgy hogy mindazt, ami zenében és dalban ezen a dobogón megszületik, nemcsak a hatalmas nézőtér közönsége, hanem a távoli vidékek is hallani fogják.

A színházak diszeloádásai és zenei eseményei egészítik ki azt a képet, ami a fenti vázlatból kialakul. Bárki, aki a Szent István ünnepségek napjait Budapesten tölti, számíthat rá, hogy lelke meg fog fürdeni a magyar érzésvilágnak azokban a művészi eseményeiben, amik gazdagon szövik át a Szent István-ünnepségek zenei programját.

csönd lett, teljes siri csönd. A szám lebeszél. Most a telefonos hölgy kiintett nekem, hogy lépjek be a beszélőfülkébe, mert feleségem Andorházát. Én gyanútlanul nyitom fel az ajtót, hát mit látok: a Tóni és főnökője kegyetlenül csókolódnak. Annnyira, hogy észre sem vették az alkalmatlankodásomat. Nesztelenül becsuktam az ajtót és maukra hagytam őket, mert a kórán szerint a evőket, korunk szerint pedig a csókolódzókat haborgatni tilos.

Az andorházi csöngetés végre is véget vetett az idilnek. Az asszony irigylendőnyugalommal lépve ki, azt mondta, hogy a második postakézés után átvehetem a rendelésemet. S mintha semmi se történt volna, Tónival kilibbent az ajtón, bizonyára avval a gondolattal, hogy egyhamarjában így sem érdeklődtek az elmaradt virágrendelés után a kontinens egy helyén se.

A jelzett időben persze megjelentem a virágüzletben átvenni a rózsáimat. Az asszony maga nyújtotta át boldogan és átszellemülten, mint ő mondta, a nyiló csodákat, kétségkívül az értük való telefonáláshoz kapcsolódó kellemes emlékeinek az utóhatása alatt. Még papírba is burkolta a szárait, hogy még ne szurjam a kezemet, mert hát — és hamiskásan kacintott az ura szemébe — nincsen rózsza tövis nélkül.

— Az már igaz, hagyta helyben az ura.
 — De mennyire igaz, bölintottam a férj felé és egy diskkrét titokkal gazdagabban csuktam rá a boltja ajtaját.

Az Alföld fásítása.

Kamatmentes kölcsön nyújtásával és ingyen facsem-ték juttatásával segíti elő a kormány a fásítást.

A földművelésügyi minisztérium az Alföld fásítására új tervezetet dolgozott ki, melynek főbb intézkedései a következők:

Erdők telepítésére, facsoportok létesítésére, kopár és vízmosásos területek beerdősítésére a földművelésügyi kormány nem csupán a szükséges csemetékot adja az államerdészeti csemetéktertekből díjmentesen az arra szoruló birtokosoknak, hanem ezeket a csemetékot csomagolva, díjmentesen szállítja a telepítés helyére.

Mindezekon felül a birtokosok kérésére az államerdészet közgei díjtalanul vezeték és irányítják az ültetési munkákat és a telepítő gazda husz év tartamára kamatmentesen beerdősítendő kataszteri holdankint 50 pengőig terjedő állami kölcsönt kap.

Ezek után minden remény megvan arra, hogy az Alföld fásítását rövid időn belül befejezzék.

Szükséges ez a fásítás nemcsak azért, hogy az Alföldnek tüzelő anyaga legyen, hanem azért is, hogy a klíma megváltozzék

és a csapadékban szegény területek a jövőben több esőt remélhessenek.

Ugy a mezőgazdasági kamarák, mint az érdekképviseletek véleménye szerint szükség van a fának a mainál hatásosabb védelmére és pedig nemcsak a lelkiismeretlen emberekkel szemben, akik úgy a cs-metékot mint a suhángokat levagdadják, hanem egyes ut és felelon, vagy táviróvezetékekkel szemben is, akik nem riikán barbár módon bannak el az utakmenti haszonfakkal.

A földművelésügyi minisztériumban az erre vonatkozó törvény előkészítő munkáit már megkezdődtek és remélhető, hogy a gazdatársadalomnak ez az egyhangu kívánsága is teljesedni fog.

A pénzügyminiszter az Alföld és a kopár területek fásítására 1 millió pengőt vett fel a költségvetésbe, ami annyit jelent, hogy 1 even belül 200 ezer kat. hold fásításra adhat a földművelésügyi miniszter kamatmentes kölcsönt.

A szövetségi gabonaértékesítés megszervezése a gazdatársadalom talpraállításának előfeltétele.

A barázdától a kalászig, a kévéktől a csűríg nem nehéz dolog a buzaszem vándorlását figyelemmel kíséreni. Ezt az utzakaszt a kis buzaszem az Isten áldásának és a gazda erejének oltalma alatt járja meg s bizony ezen az uton aszály, jégverés, fereg és a sárguló termés sok-sok más ellensége leselkedik a gabonára. De az igazi veszedelmek nem itt környékeznek a gazda egy esztendői munkájának, szorgalmának, aggodalmának gyümölcsét. Az igazi veszedelmek a csűr után kezdődnek, amikor a buza kikerül a gazda kezéből s rálep arra az ösvényre, amely a fogyasztóhoz vezet.

A gazdák nagy többsége még mindig teljesen az Istenáldásra bizza magát. Még mindig az aratásban látja a maga sorsának eldőlését és még mindig nem érzi, hogy annak sikere után kell a tulajdonképpeni döntő csatát meg vívni. A csikágói arfolyam kiszámíthatatlan szeszélye, a pénztelenség nyomasztó gondja a gabonaügynökök fortélyai: mind-mind arra törnek, oda igyekeznek, hogy szépszerével kivegyék a termést a gazda kezéből s maguknak fölőzzék le az aratás igazi hasznát. Mondjuk meg világosan: amíg az értékesítés megszervezve nincs, amíg a piac organizálása késik, amíg a termelők közötti versenyt nem szabályozzák s amíg a hivatott gazdatényezők, a piacra döntő befolyást nem gyakorolnak, addig bizony a gazdáról nem lehet mondani, hogy arat, legfeljebb csak azt, hogy végzi az aratás munkálatait.

Ezek ma már vitán felüli ténymegállapítások. Észak Amerika, mint a kapitalizmus vezetőállama, talán elsőnek vonta le ezeknek a megállapításoknak gyakorlati következtetéseit. Többfelé történő kísérletezések után a tengerentúli értékesítő szervezetek szövetségi alakban jelentek meg, mint az érdekek közösségéről való meggyőződésnek és a közös

érdekek szigorúan üzletszerű alapokon történő érvényesítésének legmegfelelőbb formái. Az utolsó évek alatt a gabonaértékesítés kiépítésében összefogott Amerikában az állam, a szövetség és a gazda. Az állam a Standardok megállapítását végzezte, amely ma Amerikának a világpiacon a legnagyobb erőssége, a szövetség kioktatta a gazdat a standardok jelentőségéről, a gazda pedig figyelembe vette a kapott utasításokat a ternelesnél.

A szövetségi értékesítés megszervezésénél a gazdák részéről nem csekély lemondásra volt és van szükség, minden nehézség ellenére mégis a legkedveltebb értékesítési forma Amerikában, mert számos előnyt biztosít a gazda számára. Elhárítja a piac rövid áringadozásainak káros következményét, egységesen irányítja a kínálatot, fokozza a hitelképességet, de ezenkívül életrekelti a gazdatársadalom meglazult szolidaritását is, amely új összefogásoknak, munkának, törekvésnek és eredménynek lehet a forrása.

Az amerikai szövetségek terményértékesítő tevékenysége mai alakjában mintegy tizenöt esztendővel indult meg a fejlődés útján és néhány esztendő elegendő volt ahhoz, hogy ma már a legjobban működő értékesítő szövetsége nőjje ki magát. Néhány számadat világosan beszél az eredményekről. Az Egyesült-Államok 1924-ben a forgalomba került összes agrártermelésének egyötödét, ké ezerkétszázmillió dollár értékben a szövetségek értékesítették. Gabonából 60, dohánnyal 50, gyümölcsből 40, tejből és gyapjából 25, állatból 15, tojásból 10, gyapotból 7, zöldségből 5 százaléka az egész mennyiségnek a szövetségek útján talált felvevőre.

A hazai viszonyokat tekintve, természetesen nem mehetünk mindenben az amerikai példa után, de a tanulságokat levonhatjuk:

nincs fontosabb feladata a magyar gazdatársadalomnak a termés betakarítása után, mint az agrárszövetkezeti hálózat minden erővel való megalapozása, kiszélesítése és üzleti teljesítőképeségének fokozása. Nálunk az a legfőbb hiba, hogy termelőink nem tudják, milyen hatalmas erőt képvisel az értékesítő szövetkezet, be kell végre is látniok, hogy érdekeik hathatós védelmére csak akkor számíthatnak, ha szervezetek útján megfelelő hatást tudnak gyakorolni a termelésre, az értékesítésre és főleg a piaci helyzet kedvező alakulására.

Nem elég tehát a jó termés, a bő aratás, az is szükséges, hogy a gazda tisztességes áron értékesítse terményeit. A szövetkezeti értékesítés megszervezéséhez azonban tudjuk, tőke kell. Azt hisszük, hogy nem csalódunk, ha az évi termés értéke ezidén jóval felette lesz a 2—3 milliárd pengőnek s ennek az összegnek 2—3 százaléka már elég lenne a kérdés megindításához. A gazdatársadalomnak nem s abad sajnálnia ezt a 2—3 százaléket, mert ezzel százszor annyit tudna megmenteni magának és teljessé tudná tenni a maga gazdasági függetlenségét. Mert amíg az értékesítés nem az ő kezében van, addig a gazda csak törékeny játékszer a spekuláció kezében.

Kunst Henrik.

H I R E K

— **Vigyázzunk a szódás-üvegekre.** A mentők az utóbbi meleg napokban több esetben nyújtottak olyanoknak segítséget, akiket a felrobbant szódásüveg szilánkjai sebesítettek meg, épp ezért figyelmeztetik a közönséget, hogy a behűtött szódásüveget ne tegye napra és ne rázza, mert ezáltal a hirtelen szénsavfejlődés szétrepesztí az üveget s így komoly sérüléseket okozhat.

— **Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapja az Új Idők** most közli Csathó Kalmán: „Felhők Lovagja” és „A hindu siremlék” szerzője Thea von Harbou: „A 326-os” című új regényét. 5000 pengős regény pályázatot és 1000 pengős elbeszéléspályázatot hirdet, amelyet az előfizetők döntenek el. Rovatai: Regény. Elbeszélés. Vers. Aktuális és művészi képek. A szerkesztő üzenetei. Kertészet. Gasztronómia. Szépségápolás. Rejtvények. Amit mindenkinek tudnia kell. A dolgozó nő problémái. Színház és zene. Divat stb. stb. Az előfizetőket a kiadóhivatal számos kedvezményben is részesíti. Kívánságra egy hónapig díjtalan mutatóványszámas küld a kiadóhivatal (VI Andrássy ut 16 szám). Előfizetési díj negyedévre 6.40 P., felévre 12.50 P., egész évre 24 P.

**Kötöttárak eladásához
értő garantiaképes
vásárolót
keresek, kinek az auto-
mat rendelkezésére bo-
csájthatom.**

**Horcsik Péter
kötszövő üzeme.**

Poroszszen (7800 kaloriás) **csépléshez és fűtésre**
Hindenburgi dió k o k s z, tűzifa fűrészelve, aprítva, házhoz
szállítva legolcsobb napi áron Nyíki József Zsinór utca
30. szám alatti tűzianyag kereskedőnél kapható.
Szen és koks azonnali átvételre részletfizetésre kapható 1928
szept. 15., nov. 15. és 1929. jan. 15.-iki esedékességgel.

Justin Imre tüzelőanyag kereskedése Sugár utca 1. szám.

1. a. nagydarabos porosz-sziléziai kőszén cséplésre. Cséplés utáni fizetéssel már most előjegyezhető.

Szalmát napi áron veszek. Szecskát állandóan tartok.

Száraz bükk tűzifa hasábos, fűrészelt, aprított. Hindenburgi diókoksztéli fűtésre már előjegyezhető.

Küzdelem a szárazság ellen.

II.

Rámutattam a tarlóhántásnak a szárazság ellen való küzdelemben érvényesülő nagy jelentőségére, rámutattam arra, hogy a tarlóhántás segítségével megőrizzük a talaj nedvességét, mert megakadályozzuk a hajszálcsovésség elrontásával a talaj kiszáradását s ezzel biztosítjuk egyben a további munkálatok jó végzésének lehetőségét. A tarlóhántással azonban még a gyomokat is irtjuk, mert a tarlóra hullott gyommagvak a nyirkos földre kerülve, ott csirázásnak indulnak, kizöldel a tarló, hogy azután a megismételt szántással a gyomokat megsemmisíthessük.

A tarlóhántásnak ezt a nagy hatását azonban csak akkor érhetjük el, ha a tarlóhántást rögtön az aratás után végezzük. Minél később végezzük azt, annál csekélyebb hatást érünk el, ha pedig a talajunk már elvesztette nyirkosságát, akkor nagyon keveset ér a munkánk, mert a talajba került gyommagvak nem csirázhatnak ki, s a talajunk porhanyósága sem lesz megfelelő.

Ismételten rá kellett e körülményre mutatnom, mert mindig akadnak, akik nem sietnek a tarlóhántással, pedig ezzel nem lehet eléggé sietni.

De nemcsak a gabonafélék tarlóját kell sürgősen alászántanunk, hanem egyéb növény tarlójával is hasonlóképpen kell eljárunk. Ez esetben azonban nem végezzük oly sekélyen a szántást, mint a tarlóhántásnál, mert hisz ez esetben már a tarló elkorhasztása a célunk, ekkor tehát mélyebben kell szántanunk, 6—10 cm. mélyen. Így járunk el a szalastakarmánynövények tarlójának alászántásával, valamint a kapásnövényeknél is.

A szárazság ellen küzdünk akkor is, mikor ősszel egy talpalattnyi helyet sem hagyunk felszántatlanul. Az őszi vetések befejezése után minden földünket fel kell szántanunk a tavasziak alá, hogy a felszántott földet a tél fagyja jól átjárhassa, a megporhanyított földbe a téli nedvesség jól behúzódhassék és így a téli nedvesség a jövő évre biztosítható.

Az őszi szántásnak termésköszítő hatását a következő alkalommal még szólni fogok.

Wolszky Győző
a téli gazdasági iskola
igazgató-tanára.

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy divatáru üzletemet a piactéren, a Tóth Dénes házában júli. 22-én, vasárnap megnyitóm. Tisztelettel

Régner József.

Egy jó fiut tanulónak felveszek. 2—1

— Délibáb a legszebb színházi újság, sok száz képpel, színnyomatú borítékban 80 oldal szöveggel 30 fillérért kapható a Szilber könyvkereskedésben.

Anyakönyvi kivonat

1928. júl. 16.-tól — július. 23. ig.

Születések:

Sági Terézia, Török Péter, Jarabek István, Iván Mária, Palásti Kovács Mária Magdolna, Győri Rozália, Szalkai Sándor, Kádár Veronika, Sütő Mihály, Busa Julianna, Samu István, Náfrádi halvszül. fiu, Deák András.

Halálozások:

Kádár János 11 hó, Lócskai János 73 éves, Antal István 76 éves, Budai Vilmos 19 hó, Bagó János 2 hó, Sebestyén Mária 5 hó, öz. Fazekas Jánosné Csányi Anna 87 éves, Keller Pintér Magdolna 2 hó, öz. Vata Jánosné Dányi Erzsébet 67 éves, Kókai Margit 1 hó, Sipos Lajosné Török Mária 67 éves.

Üzletáthelyezés.

Értesítem Csongrád r. t. város és vidéke n. é. közönségét, hogy szücs üzletemet

áthelyeztem Uri utca 1. szám alá, ahol minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Vállalom téli ruhák nyári gondozását. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Takács György
szücsmester.

A Szent István Dupla Maláta Sör hathatós szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen.

Lábbadozó betegeknek és szoptató nőknél nélkülözhetetlen! Gyógyértéke a legkiválóbb orvostudorok által konstatálva.

A legmagasabb kitüntetésekkel ellátva. Minden jobb fűszer és csemegeüzletben, valamint vendéglőben kapható.

Főraktár:

Ausländer Jenőnél.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 32 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber könyvkereskedés.

Kiadó üzlethelyiség a két malom között a város legforgalmasabb utvonalon, bármilyen üzletnek, különösen fűszer, terménykereskedésnek alkalmas. Értekezni lehet tisztviselőtől, Fülöp Mihály tulajdonosától. 3-1

Jókarban lévő használt férfi szabógép eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Vörösgyuhó közelében Bogár Lázárné szőleje (Deák-Rókus-féle) eladó, értekezni lehet ugyanott. 2—1

Erzsébet utca 16. számú ház, a benne lévő korcsma berendezéssel együtt eladó, értekezni lehet ugyanott. 3-2

21 m. hold szántóföld tanyával eladó a Kettőshalmi dűlőben, értekezni lehet Erzsébet utca 14. 3—2

2 szoba, konyha, speiz augusztus 1-re kiadó Apponyi Albert utca 12. sz. x3

20 hold rét eladó egészben, vagy kisebb részletekben. Értekezni ünnep, hetipiacok alkalmával Iskola utca 10. 12-3

A Mámai rétben 10 hold föld, két hold ártér eladó, értekezni lehet Szivák tér 8. szám. 3—2

Kérje mindenütt a Csongrádi Ujságot!

Legujabb, legszebb, legolcsóbb kerékpárok, FORD autók, traktorok részletfizetésre kaphatók
Engel Mihálynál Kossuth F. utca 34. sz.